ISSN: 2278-4632
Vol-10 Issue-12 No.01 December 2020

ಮಾದರ ಚೆನ್ನಯ್ಯನ ಕಾಲ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ

ಡಾ:ಕಾಳಿಂಗ ಡಿ ಗೊಳಸಂಗಿ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ ಶ್ರೀ ಚ.ಚ. ಹೆಬ್ಬಾಳ, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು, ಗೊಳಸಂಗಿ. ಕರ್ನಾಟಕ

ಪ್ರಪಂಚದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಯತ್ತ ಪ್ರವೃತ್ತನಾದ ಮಾನವನ ನಿರಂತರ ಹೋರಾಟದ ಕಥೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಏರಿಳಿತ ಕಂಡು ಬಂದರೂ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾನವನನ್ನು ವಿಕಾಸ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುರುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಗುರುತುಗಳು ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಗೋಚರವಾಗುತ್ತವೆ. ಸಮಾಜವು ಹಲವಾರು ಸ್ವನಿರ್ಮಿತ ತೊಡಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕು–ಕಂಗೆಟ್ಟು ಮಗಾಣದಿರುವಾಗ ಮಾನವನಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕವಾಗಿರುವ ಶಕ್ತಿಗಳು ಹಲವಾರು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮೈದೋರಿ ಅವನ ಮುನ್ನಡೆಗೆ ಸಹಾಕವಾಗಿವೆ. ಮಾನವನ ವಿಕಾಸದ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆದು ಮಾನವತೆಯ ಉದ್ಧಾರಗೈದ ಮಹಾಪುರುಷರ ಸಾಧನೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಅಂತವರಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮರ ಮಾದರ ಚೆನ್ನಯ್ಯನು ಒಬ್ಬ.

"ಸತ್ಪುರುಷರು ನಮಗೆ ಎಳೆದು ತರುವುದು ಜನಮನದ ಶಕ್ತಿಯೇ". ಎಂಬ ಕವಿವಾಣಿಯೊಂದಿದೆ. ಮಹಾತ್ಮರ ಜೀವನ ಅವರ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ, ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಇದರ ಅರ್ಥ ನಮಗೆ ಮನದಟ್ಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆವರ ಹಾರೈಕೆಯೇ ರೂಪಗೊಂಡಂತೆ ಅವರು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆಯಾ ಕಾಲದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅರಿತು ಅರಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳಿಂದ ಹೊಸದೊಂದು ವಿಮೋಚನಾ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವ ಅವರ ಸಾಹಸ ಒಂದು ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಕಾಲದ ಸಮಷ್ಟಿ ಮನಸ್ಸಿನ ನಿಲುವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಎಸುಕ್ರಿಸ್ತ, ಬುದ್ಧ ಮೊದಲಾದವರ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಆ ಕಾಳದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಅವರಿಂದ ರೂಪಿತವಾದ ಹೊಸಮಾರ್ಗವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಇದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕಸ ರಾಜಕೀಯ, ಧಾರ್ಮಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಮುಗ್ಗಟ್ಟು ತಲೆದೋರಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಯ್ಯ ಮತ್ತು ಬಸವಣ್ಣ ಹುಟ್ಟಿ ಬಂದರು. ಅವರ ಬದುಕಿನ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಚಾಲುಕ್ಯರು, ಸೇವುಣರು ಮತ್ತು ಹೊಯ್ಸಳರು ಮುಂತಾದ ಅರಸು ಮನೆತನಗಳು ಕನ್ನಡನಾಡನ್ನು ವಿಭಜಿಸಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೊಂಡಿದ್ದವು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಳಚುರಿ ಅರಸರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಕರ್ಣದೇವನೆಂಬ ಅಧಿಪತಿಯು ತನ್ನ ಕಿರು ಅಧಿಕಾರವಧಿಯಲ್ಲಿ ಏನಿಲ್ಲೆಂದರೂ ಐವತ್ತು ಯಶಸ್ವಿ ಯುದ್ಧಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದನು ಎಂದು ಶಾಸನಗಳು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆ ಕಾಳದ ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಸಂಗರಾಮ ಭೂಮಿಯಾಗಿದ್ದಂತೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೧೩೦ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಎರಡನೆಯ ಬಿಜ್ಜಳನು ಮೂವತ್ತೇಳು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಳಚುರಿಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಏರಿಸಿದನು. ಆ ಸಾಧನೆಗೆ ಅವರ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸದೆ ಸಂಚು, ಕಪಟ, ಕ್ರೌರ್ಯ ಮತ್ತು ಹಿಂಸಾ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದನೆಂದು ಶಾಸನಕಾರರೂ ಇತಿಹಾಸಕಾರರೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವನಲ್ಲಿ ಮಹಾ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡು ಬಸವಣ್ಣ ತನ್ನ ಕೊನೆಯ ಮಹತ್ವದ ೩೬ ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಕಳೆದನು.

ಬಸವಣ್ಣ ಮತ್ತು ಬಿಜ್ಜಳನೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಒಂದೇ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸಿದ್ದರು ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಆಗ ತಲೆತೋರಿದ್ದ ಸಾಂಗ್ರಮಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ರಂಗದಲ್ಲಿಯೂ ತಲೆದೋರಿದ್ದವು. ಶೈವ ಧರ್ಮಿಯರಾದ ಕಾಳಾಮುಖರು

Copyright @ 2020 Author

ISSN: 2278-4632
Vol-10 Issue-12 No.01 December 2020

ಮತ್ತು ವೈಷ್ಣವ ಧರ್ಮಿಯರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಧರ್ಮಗಳ ಪ್ರಸಾರಕ್ಕೆಂದು ಪರಸ್ಪರ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಿಂದ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಅನೇಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯವೂ ಒಂದಾಗಿದ್ದಿತು. ಆ ಕಾಲದ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳೂ ಆರ್ಥಿಕ, ರಾಜಕೀಯ, ಧಾರ್ಮಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡ ಬಲಾಢ್ಯ ಕೇಂದ್ರಸ್ತಾನವಾಗಿದ್ದವು. ಅರಸರು, ಮಾಂಡಲೀಕರು ಸೇನಾನಿಗಳು ಮತ್ತು ಭಕ್ತಿ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಮಾರುಹೋದ ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲ ಮಟ್ಟಗಳ ಜನರಿಂದಲೂ ಭೂಮಿ ದೈವಗಳನ್ನು ದಾನವಾಗಿ ಪಡೆದು, ಭಾರಿ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ ಬ್ಯಾಂಕಗಳಾದವು ಆಗಿದ್ದವು. ಅವು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಂಗಾರವನ್ನೂ ಒತ್ತಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಆಗಿನ ದಾಳಿದಳ್ಳುರಿಗೆ ಹೆದರಿದ ಜನರು ಭದ್ರತೆಗೆಂದು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಖಜಾನೆಯಲ್ಲಿ ಠೇವಣಿ ಇಟ್ಟ ಹಣದ ಮೇಲೆಯೂ ಆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಠೇವಣಿದಾರರಿಂದ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಒಸೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವು.

ಮಾದರ ಚೆನ್ನಯ್ಯ ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಬಸವಣ್ಣ ಇವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗೆಯ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸರ ನೆಲೆಗೊಂಡಿತ್ತು. ಹೊರಗಿನ ದಾಳಿಗಳಿಂದ ಸಂರಕ್ಷಿತವಾದ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಆಂತರಿಕ ಯುದ್ಧ ಹಾಗೂ ದ್ವೇಷಗಳಿಂದಾಗಿ ತನ್ನ ಸ್ಥೈರ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದವು. ಭುಜಬಲವೊಂದನ್ನೇ ನಂಬಿಕೊಂಡ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದವು. ಭುಜಬಲವೊಂದನ್ನೆ ನಂಬಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಅಧಿಪತ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಚಿಕ್ಕ ಪುಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತ ವಿಶಾಲವಾದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲದಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾದ ಸಾಮಂತರು ಹಾಗೂ ಮಾಂಡಲಿಕರಿಗೆ ಕೊರತೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೊಳ್ಳಿ, ದಾಳಿ, ದೌಡುಗಳ ಮೂಲಕ ಭೂಮಿಯನ್ನು, ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಡು ಭೋಗಾಸಕ್ತರಾಗಿದ್ದ ಆಡಳಿತವರ್ಗವು ತನ್ನ ನೈತಿಕ ಚಾರಿತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆಯನ್ನು ತಂದುಕೊಂಡಿತ್ತಲ್ಲದೇ, ಆ ಕಾಲದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅವನತಿಗೂ ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು.

ದಂಡನೀತಿಯನ್ನನುಸರಿಸುತ್ತ ತಮ್ಮ ಆಡಳಿತದ ಗತಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದವರು ಸಣ್ಣವರೆ ಆಗಿರಲಿ, ದೊಡ್ಡವರೆ ಆಗಿರಲಿ ತಾವು ಆಕ್ರಮಿಸಿದ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥೈರ್ಯ ಮತ್ತು ಆಕ್ರಮಣಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಸಹಜ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಕ್ರಮಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ, ಪುರಾತನ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ನೂತನ ದೇವಾಲಯಗಳ ರಚನೆ ಮತ್ತು ದೇವಾಲಯಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಮಠಗಳಿಗೆ ದಾನ ದತ್ತಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಅಲ್ಲಿಯ ಸ್ಥಾನಾಚಾರ್ಯರನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು ಮುಂತಾದವುಗಳೆ ಆ ವಿಧಾನಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಶಿಲಾಯುಗದ ಆರ್ಥಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆದ ಸಾಹ್ಲಿನ್ಸ ಅವರ ಕೆಳಗಿನ ಮಾತುಗಳು ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಅಕ್ಷರಶ: ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತವೆ. ಆಡಳಿತ ವರ್ಗದವರು ಕೈಕೊಂಡ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಅನೇಕ ರೂಪಗಳನ್ನು ತಳೆದಿದ್ದವು. ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಉತ್ಸವಗಳಿಗೆ ನೆರವು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಾಗೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಭವನಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದು; ಕೊರತೆಯ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಆತಿಥ್ಯ ನೀಡುವುದು, ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ನೆರವು ನೀಡುವುದು ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಆ ಕಾಲದ ಆರ್ಥಿಕ ಪದ್ಧತಿಯ ರೂಪವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದವು. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಶಾಲ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ವರ್ಗದವರು ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ಬಂದ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಎರಡೂ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರವಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆ ಪ್ರತಿ ವಿತರಣಾ ಪದ್ಧತಿ ಸಮುದಾಯ ಮತ್ತು ಅದರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪೋಷಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಅದೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬಳಕೆಯ ಪ್ರಕೀಯೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡು ಬಳಕೆದಾರರನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸ್ವಾಮಿತ್ವಕ್ಕೆ ಅಧೀನರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಪ್ರತಿ ವಿತರಣಾ

Copyright @ 2020 Author

 ISSN: 2278-4632
Vol-10 Issue-12 No.01 December 2020

ವ್ಯವಸ್ಥೆ ತಕ್ಕ ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಅದು ಆ ಕಾಲದ ಸಾಂಸ್ಥಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪೋಷಕವು ಆಗಿದ್ದಿತು. ವಾಸ್ತವಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡದರಿಂದು ಆ ಪ್ರತಿ ವಿತರಣಾ ಪದ್ಧತಿಯ ಲಾಭಗಳು ಸಂದಿಗ್ಧವಾಗಿ ಕಂಡರೂ ಅವು ಐಕ್ಯ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಆಡಳಿತಕ್ಕೂ ಸಮಾಜ ರಚನೆಯ ಕ್ರೂಢಿಕರಣಕ್ಕೂ ಸಹಾಯಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದವು ಎಂದು ಸಾಷ್ಲಿನ್ಸ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಆರ್. ಎನ್. ನಂದಿ ಕೂಡಾ ಇದೇ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕಾಳಾಮುಖರ ದೇವಾಲಯ ಮತ್ತು ಮಠಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯುತ್ತಾ, ಅವರು ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕೇವಲ ಪೂಜಾ ಸ್ಥಾನಗಳಾಗಿರದೇ ಪಾಶುಪತ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಅದು ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ನೆಲೆಗಟ್ಟನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಭದ್ರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೂಡಿಬಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾನಗಳೂ ಆಗಿದ್ದವು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಅರಸರೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಕಾಳಾಮುಖ ಆಚಾರ್ಯರು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಮೇಲಿನ ಎಂದರೆ ಶೂದ್ರರ ಮೇಲಿನ ತಮ್ಮ ಹಿಡಿತವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅದನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದರು.

ಸಾಷ್ಲಿನ್ಸ ವಿವರಿಸಿದ ರಾಜಯೋಗ್ಯ ಪ್ರತಿವಿತರಣಾ ಮಾದರಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಾಳಾಮುಖ ಹಾಗೂ ವೈದಿಕರ ದೆವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಅಲಂಕೃತವಾಗಿದ್ದ ದೇವರಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ದೇವರು ಸಾರ್ವಭೌಮನಂತಿದ್ದು, ನೈತಿಕ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಹಕ್ಕು ಸಂಬಂಧ ಹಾಗೂ ನಡುವಳಿಕೆಯ ನಿಯಂತ್ರಕನಾಗಿದ್ದನು. ಹೀಗೆ ದೇವಾಲಯದ ಒಳಗಿದ್ದ ದೇವರು ಮತ್ತು ಹೊರಗಿದ್ದ ಸಾರ್ವಭೌಮರಿಬ್ಬರೂ ಒಬ್ಬರೊಬ್ಬರೂ ಪ್ರತಿಬಿಂಬದಂತಿದ್ದುಕೊಂಡು ದ್ವಿಜ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕ್ರೀಯೆಗೆ ಉಪಯುಕ್ತ ಸಾಧನವಾಗಿದ್ದರು.

ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಮಧ್ಯವರ್ತಿಯನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅದರ ಸುತ್ತಲೂ ನಡೆದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಾಗೂ ಲೌಕಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ದ್ವಿಜದ ಪಾವಿತ್ರ್ಯವನ್ನು, ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನೂ, ಸ್ಥಾನ–ಮಾನಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತ ಶೂದ್ರರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತೆ ಎಚ್ಚರಿಗೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದವು. ದೇವರ ಪೂಜೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತರಾದ ವಿಪ್ರರು, ಮಠದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಪತಿಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸುವ ಸ್ನಾತಕರು, ದೇವರೊಂದಿಗೆ ಇರಿಸಿಕೊಂಡ ವಿಶಿಷ್ಠ ಸಂಬಂಧ ಮತ್ತು ಪಾತ್ರಗಳಾನ್ನಾಡುವವರೂ ಪ್ರತಿ ವಿತರಣೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಪಾಲನ್ನು ಪಡೆದವರು ಆಗಿದ್ದರೂ ಆ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಪಾಲುಗೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಅವರು ಶೂದ್ರರಿಗೆ ನಿರಾಕರಿಸಿದ್ದರು. ಆರ್ಥಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಅದೇ ಬಗೆಯ ತಾರತಮ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನೆಲೆಗೊಂಡಿದ್ದತು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೂ, ಮಠಕ್ಕೂ ಕೊಟ್ಟ ಉಂಬಳೀಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾಲು ದೇವರು ಉಪಭೋಗಕ್ಕೂ ಅನಂತರ ಸ್ಥಾನಪತಿಗೂ ತರುವಾಯ ಧಾರ್ಮಿಕ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುವವರೆಗೂ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಿತು ಹೀಗೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಅಳತೆ ಪಟ್ಟಿಗಳು ಏಕ ಮಾತ್ರವಾಗಿದ್ದವು. ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಭೂಮಿಯ ಊಲಿಗದಲ್ಲಿದ್ದ ಶೂದ್ರರು 'ಮಹಾಜನ' ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕಟ್ಟು ನಿಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಮಡು, ಅವರು ಬೇಕೆಂದಾಗ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಿತ್ತಿ ಬೇಡವೆಂದಾಗ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮರಳಿಕೊಟ್ಟು ಆಶ್ರಯ ಹೀನರಾಗಿ ಬಾಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳು ತರೆದೋರಿದಾಗ ಸಂಘರ್ಷಣೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ.

ದೇವರು ಮತ್ತು ದೇಗುಲವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ಅರಸನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸದುದಾಗಿತ್ತು. ದ್ವಿಜ ಮತ್ತು ಏಕಜರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಒಂದರಲ್ಲೊಂದು ಬೆರೆಯದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು, ಅವರ ವೃತ್ತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಮೂಲ

 Copyright @ 2020 Author

ಸಂಪತ್ತುಗಳು ಪ್ರತಿವಿತರಣಾ ಮಾದರಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಹಂಚಿ ಹೋಗುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಕೆಲಸ ಅರಸನಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದರಿಂದ ಅವನು ಆ ಕಾಲದ ಬಾದಶಾಹಿ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪದ್ಧತಿಯ ಪಾಲಕನಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ.

ಪೌರಾಣಿಕ ದೇವತೆಗಳಾದ ಶಿವ ಮತ್ತು ವಿಷ್ಣುವಿನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಭವ್ಯ ದೇವಾಲಯಗಳ, ಕಟ್ಟಡಗಳ ಆರಂಭ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಏಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆದವು. ಮುಂದಿನ ಮೂರು ಶತಮಾನಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯ ಔದಾರ್ಯದ ಬುನಾದಿಯ ಮೇಲೆ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆಯ ರಿಯಾತಿಯೊಂದಿಗೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ದಾನವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಹಳ್ಳಿಗಳು, ಚಾಲುಕ್ಯ ಆರನೇಯ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಮಂಗಳವೇಡೆಯ ಎರಡನೆಯ ಬಿಜ್ಜಳನ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ತಲೆ ಎತ್ತಿದವು.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದೇಗುಲವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾನವನ್ನಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡು, ತನ್ಮೂಲಕ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡು ದ್ವಿಜ ವರ್ಗದ ಜನತೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಮ್ಯವನ್ನು ಮೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭ ಅದು ಒಕ್ಕಲುತನ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿದ್ದ ಈ ನಾಡಿನ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದ ಜನ ಸಮುದಾಯವು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಒಕ್ಕಲುತನ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವೃತ್ತಿಗಳು ಮೇಲಿನ ವರ್ಗದವರ ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದವು. ಆಗಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಮಸೂತ್ರಗಳನ್ನಾಧರಿಸಿ ಬೆಳೆದುದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಗಳೂ, ಧರ್ಮ ರಕ್ಷಕರೂ, ಪ್ರಬಲರೂ ಆದ ದ್ವಿಜರು, ಶೂದ್ರರ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾಲನ್ನು ಬಲವಂತದಿಂದ ಪಡೆದರು. ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ ಭಕ್ತಿ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತ ಅವರು ಒಂದು ಕಡೆ ತಮ್ಮ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡು ಬರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಯ ಸತ್ವಗಳನ್ನು ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದ, ಆ ಸಂದರ್ಭವು ಬಸವಣ್ಣನ ಆಗಮನವನ್ನೇ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವಂತಿದ್ದಿತು. ಪುರೋಹಿತಶಾಹಿವರ್ಗ ಅಥವಾ ಜ್ಯಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆ ವಿರುದ್ಧ ವೈಚಾರಿಕ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನೆ ಮಾಡಿದ ಮಾದರ ಚೆನ್ನಯ್ಯನನ್ನು ಸ್ತಬ್ದಗೊಳಿಸಿತ್ತಾದರೂ ತನ್ನ ಉತ್ತಮ ನಡೆ ನುಡಿಯಿಂದ ಆಂತರಿಕ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಗೆದ್ದುನಿಂತ ಚೆನ್ನಯ್ಯ ತನ್ನ ಗುಪ್ತ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಶಿವನಿಗಾಂಬಲಿಯನ್ನು ಬಡಿಸಿ ಅಂದಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಮೆರೆದ ವಚನಕಾರನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಕಾಲ ಪರಿಸರವೆನೆ ಆಗಲಿ ಚೆನ್ನಯ್ಯನ ಭಕ್ತಿಯ ಸ್ವರೂಪ ಅಪರೂಪವಾದದ್ದು.

ಆಕರ ಗ್ರಂಥಗಳು

೧. ಡಾ॥ ಹಿರೇಮಲ್ಲೂರು ಈಶ್ವರನ್ ; ಲಿಂಗಾಯತ ಅಧ್ಯಯನಗಳು.

೨. ಡಾ॥ ಪಿ. ಬಿ. ದೇಸಾಯಿ ; ಬಸವೇಶ್ವರ ಆಂಡ್ ಹೀಜ್ ಟೈಮ್ಸ್ (ಇಂಗ್ಲೀಷ ಕೃತಿ)

೩. ಡಾ॥ ಹೆಚ್. ತಿಪ್ಪೇರುದ್ರಸ್ವಾಮಿ : ಶ್ರೀ ಬಸವೇಶ್ವರ ಪೂರ್ವದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ (ಲೇಖನ).

Copyright @ 2020 Author